Petrus <Lombardus>; Henricus <de Gorichem> [Comm.]: Sententiarum libri IV (cum conclusionibus Henrici de Gorichem et problematibus S. Thomae articulisque Parisiensibus)

[Freiburg i. Br.: Kilian Fischer], [ca. 1492] Seite 296

Ista ē distinctio. xxv. huiꝰ tertij libri. In qua
mgr̄ postꝙ egit de fide in cōparatione ad ea que cre-
dunt. agit de ea in cōparatione ad credētes. et hoc q̇
ad quātitatē fidei ipsis credentibꝰ. Et tria circa hoc
facit. Primo agit de quantitate fidei extensiua. Se-
cundo vero de quātitate fidei intensiua. Tertio vero
exponit quedā verba apostoli que fuerūt cuiusdā du
bitationis causa motiua. Primū vsqꝫ ibi. Illud etiā
nō est. Scōm vsqꝫ ibi. Huic vero. Tertiū vsqꝫ ad fi-
nem dis. In speciali sn̄ia mgr̄i stat in tribus ꝓpositio
nibus. quaꝝ prima ē hec. Tripliciter creuit fides pa
trum antiquoꝝ sicut ⁊ cognitio dei ſm ꝓcessum tem
poꝝ. Hanc mgr̄ insinuans ꝓponit primo ꝙ ſm pro-
cessum tp̄is ꝓfecit fides in his q̇ erant ante aduentū
christi. ⁊ post aduentū sicut fecit cognitio. qđ deter-
minans dicit ꝙ fides dicit̄ ꝓficere cognitione articu
loꝝ quantitate ꝯstantia ⁊ deuotione credentium. Et
subdit ꝙ ꝗuis dicit̄ ꝓfecisse sunt tn̄ aliqua ad fidem
ptinentia sine q̇bus nullo tp̄e potuit esse salus cuius-
modi sunt credere deū esse. ⁊ ipsuꝫ esse in se sperantiū
ꝑ ipsum remuneratorē. Postea mouet quatuor questi-
ones ad incrementū fidei ptinentes. Prima est. Cū
certum sit ꝙ credere tm̄ ⁊ hec duo iam dicta nō suffice
rent ad salutem tp̄e gratie sine alijs articulis ꝯtentis
in symbolo. Utrū ante xp̄i aduentū antiquis suffice-
ret. Et rn̄det ꝙ non. Nam ex quo omnes ꝓpter pec-
catum primi parentis erant peccato obligati. nullus
ipsorū sine fide xp̄i mediatoris poterat saluari. vnde
quotquot saluati sunt fidem xp̄i habuerūt. Naꝫ eadē
fuit fides antiquoꝝ ⁊ nostra. licet tp̄a sint mutata. qꝛ
sicut nos credimus ipsuꝫ passum. ita ipsi crediderūt
ipsum passurū. ⁊ sic de alijs que nos credimus. Ista
mgr̄ ꝓbat auc̄te beati Aug. Secūda questio ē. quō
simplices antiq̇ salui fiebant. eo ꝙ incarnationis my
sterium eis nō fuit reuelatuꝫ. Et rn̄det ꝙ nullus fuit
saluatus vnꝗ. cui filij dei incarnatio aliquo mō non
fuerit reuelata. Nam maioribꝰ sicut Abrae ⁊ Moysi
⁊ sic de alijs distincte ⁊ apte fuit reuelata. minoribꝰ
aūt ⁊ simplicibus in velamine ⁊ mysterio. credebant
em̄ ipsi tūc minores qđ maiores docebāt. sicut ⁊ mō
simplices credunt que in symbolo fidei ꝯtinent̄. arti-
culos tn̄ fidei mīme distinguere valētes. Tertia que
stio est. Utrū oportuit antiquos credere de xp̄o me-
diatore oīa que nunc credimus. Et rn̄det ꝙ q̇busdaꝫ
videt̄ ꝙ sufficisset eis ad salutem tm̄ quatuor credere
scꝫ natiuitatē. mortem. resurrectionē ⁊ aduentum ad
iudicium. colligentes hoc ex libris b. Aug. que po-
nit etiaꝫ mgr̄ in lr̄a. Alijs aūt vt dicit mgr̄ visuꝫ fuit
ꝙ cum fide trinitatis suffecissent eis tm̄ duo. s. vt fi-
lium dei crederent nasciturū ⁊ eum etiā oēs esse iudi-
caturum sumentes originem sue opinionis ex hoc ꝙ
Johēs bap. de morte xp̄i et de descensu eius ad infe-
ros dubitasse videt̄ ſm b. Grego. exponentem illud
tu es qui venturꝰ es an aliū expectamus. Quis tn̄
alij dicunt ꝙ illa questio Johānis nō ꝓcessit ex du-
bitatione ignorantie iohānis sed ex affectu pietat̄ ac
si ꝓpter vtilitatē discipuloꝝ suoꝝ ad modū dubitan
tis se haberet. Quid aūt magis de his duobꝰ sit te-
nendum mgr̄ nō determinat. Quarta questio ē. vtꝝ
Cornelius de quo legit̄ in actibꝰ aplo͞ꝝ. ꝙ fuerat vir
iustus ⁊ timens deū. habuerit fidem de incarnatione
xp̄i. Et ꝙ sic. arguit ex hoc ꝙ sine fide incarnationis
christi iustus nō fuisset. Oppositū aūt videt̄ ex hoc
ꝙ petrus ad eū missus fuit vt ibidem legit̄ qđ frustra
factuꝫ fuisset si fidem habuisset. Et rn̄det ꝙ fidem ha
buit de incarnatione xp̄i absolute ex dei reuelatione.
an esset iam completa vel adhuc futura hoc ignora-
bat. ⁊ sic mittebat̄ ad eum Petrus ipsaꝫ factam sibi
nunciaret ⁊ sacr̄m regeneratiōis affirmaret. Un̄ etiā
ꝑ fidem quam sic implicite de Jesu xp̄o habebat opa

ipsius fuerunt deo accepta et orōnes exaudite. Se-
cūda ꝓpositio est hec. Uirtutes theologice ꝑ statū
huius vie equales sunt intēsiue. Hanc mgr̄ ponit ex
auc̄te beati Grego. di. ꝙ fides spes ⁊ charitas ⁊ opa
tio equalia sunt in p̄senti. que tn̄ equalitas ꝯsideran-
da est ſm intentionē actuuꝫ. qꝛ quantū credimus tm̄
speramus amamus ⁊ opamur. Nec his obstat ꝙ apo
stolus dicit ꝙ charitas sit melior fide ⁊ spe. quia hoc
ideo dicit. ꝙ charitas ī patria manet vbi fides ⁊ spes
euacuabunt̄. Uel ideo qꝛ charitas est mater omnium
virtutū. Subdit etiā ꝙ ꝗuis charitas ī ordine post
fidem ⁊ spem ponat̄. hoc nō est qꝛ ex illis orit̄ sed qꝛ
illis transeuntibus hec manet. qꝛ charitas nunꝗ ex
cidit. Tertia ꝓpositio est hec. Charitas q̄ a solo deo
infundit̄ quodammodo ex fide ⁊ spe oritur. Hanc ma
gister ponit obijciendo cōtra p̄dicta. s. ꝙ charitas ex
fide ⁊ spe oriebat̄. sed potius econtra cum ipsa chari-
tas sit mater ipsaꝝ. Cuius ꝯtrarium videt̄ ꝑ aposto
lum qui dicit. ꝙ finis p̄cepti sit charitas de corde pu
ro. ꝯscientia bona ⁊ fide nō ficta. Ubi ſm b. Augꝰ. ꝑ
ly conscientia bona intelligit̄ spes. ⁊ ꝑ ꝯsequens apo
stolus videt̄ velle charitatē de fide ⁊ spe oriri. Et re-
spondendum est ꝙ verba illa nō sunt sic intelligenda
ꝙ charitatem que est omniū virtutum mater fides et
spes p̄cedant causa vl' tempore. sed quia charitas si-
ne illis esse nō potest. ⁊ iste possunt esse sine charitate
ꝗuis informes. ideo quodammodo charitas dicit̄ ex
illis oriri. Et tm̄ in speciali de sententia huius distin
ctionis.

De spe quid sit. a

Est autē spes

DI. XXVI

virtus qua spūalia ⁊ eterna bo
na sperant̄. id est cuꝫ fiducia ex-
pectant̄. Est em̄ spes certa ex-
pectatio future beatitudinis veniens ex dei
gr̄a ⁊ ex meritis p̄cedentibus vel ipsaꝫ spem
quam natura preit charitas vel rem spera-
tam. i. beatitudinem eternam. Sine merit̄
enim aliquid sperare nō spes sed p̄sumptio
dici potest.

De quibus sit spes. b

Et sicut fides. ita et

spes est de inuisibilibus. Unde Aug. Fideꝫ
appellamus earum rerū que nō vident̄. De
spe quoqꝫ dicit̄. spes que videtur nō est spes
Quod em̄ videt q̇s quid sperat? qđ attinet
ad non videre. vel que credunt̄ vel que spe-
rant̄ fidei speiqꝫ cōmune est. Distinguit̄ ta-
men fides a spe sic vocabulo ita rōnabili dif-
ferentia. Est em̄ fides maloꝝ rerum ⁊ bona
rum. quia ⁊ bona credunt̄ ⁊ mala. ⁊ hoc fide
bona nō mala. Est etiam fides ⁊ p̄teritarum
reꝝ ⁊ p̄sentiū ⁊ futuraꝝ. Credimꝰ em̄ morteꝫ
xp̄i que iam p̄terijt. credimꝰ sessionē q̄ nunc
est. Credimus venturū ad iudicandū qđ fu
turum est. Item fides ⁊ suaꝝ reruꝫ est ⁊ alie-
narum. Nā ⁊ se quisqꝫ credit esse cepisse nec

Augꝰ. in ench.

Quo differāt fides ⁊ spes

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-333/0296
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG